

Översikt av väsentliga frågor för förvaltningsplan i Bottenhavets vattendistrikt

— en sammanställning av inkomna remissvar

Översikt av väsentliga frågor för förvaltningsplan i Bottenhavets vattendistrikt – en sammanställning av inkomna remissvar

Vattenmyndigheten har sammanställt synpunkter som remissinstanserna haft på samrådshandlingarna. Synpunkterna finns i den sammanställning som följer med detta missiv. Denna sammanställning kommer att finnas tillgänglig på webbplatsen.

Översikt väsentliga frågor kungjordes i 30 dagstidningar och har funnits tillgänglig hos vattenmyndigheten, samtliga kommuner och länsstyrelser inom distriktet under perioden 1 februari till 1 september, 2008. Den har även funnits tillgängligt på vattenmyndighetens webbplats. Den har skickats ut till 170 adressater och presenterats av vattenmyndigheten och länsstyrelser under sju samrådsmöten i distriktet. Till vattenmyndigheten har inkommit 46 skriftliga svar och 4 svar via den webbenkät som fanns tillgänglig på vattenmyndighetens webbplats.

Svaren på de ställda frågorna kommer vattenmyndigheterna att använda sig av för att förbättra arbetet med vattenförvaltningen inom ramen för den första förvaltningsplanen inom de olika distrikten. Inkomna synpunkter har beaktats gemensamt av de fem vattenmyndigheterna på ett nationellt plan där så har varit möjligt. Bottenhavets vattenmyndighet och de i distriktet ingående länsstyrelserna kommer att använda sig av de specifikt inkomna synpunkterna som rör distriktet i det löpande arbetet. En sammanfattning av detta dokument kommer att tillsammans med övriga samrådsredogörelser att bifogas förvaltningsplanen.

Åke Bengtsson
Vattenvårdsdirektör
Bottenhavets vattendistrikt

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	6
HUR SYNPKTERNA KOMMER ATT BEAKTAS	7
NATIONELLT	7
VATTENDISTRIKTET	7
BAKGRUND OCH SAMRÅDSPROCESS	7
SAMMANSTÄLLNING AV INKOMNA REMISSVAR	8
SYNPKTER ANGÅENDE DOKUMENTETS UPPLÄGG OCH INNEHÅLL	8
Urval av kommentarer:	8
1. ÄR DET TYDLIGT HUR DU FÅR DEN INFORMATION DU VILL HA?	9
ALLMÄNT	9
Urval av kommentarer:	9
VISS/VATTENKARTAN	10
Urval av kommentarer:	10
KOMMENTARER FRÅN VATTENMYNDIGHETEN:	11
KONKRETA AKTIVITETER VATTENMYNDIGHETEN ÄMNAR GENOMFÖRA:	11
2. ÄR DET TYDLIGT HUR OCH NÄR DU KAN PÅVERKA ARBETET?	11
ALLMÄNT	11
Urval av kommentarer:	12
TA TILLVARA LOKAL KUNSKAP	12
Urval av kommentarer:	12
KOMMENTARER FRÅN VATTENMYNDIGHETEN:	13
KONKRETA AKTIVITETER VATTENMYNDIGHETEN ÄMNAR GENOMFÖRA:	13
3. ÄR DET TYDLIGT VILKA VATTENMILJÖER OCH VATTENPROBLEM SOM ÄR VIKTIGA?	14
Urval av kommentarer:	14
KOMMENTARER FRÅN VATTENMYNDIGHETEN:	15
KONKRETA AKTIVITETER VATTENMYNDIGHETEN ÄMNAR GENOMFÖRA:	15
4. GE FÖRSLAG PÅ EGNA VATTENOMRÅDEN ELLER VATTENPROBLEM SOM VATTENFÖRVALTNINGEN BÖR ARBETA MED!	15
LJUSNAN OCH HÄLSINGLANDS SKOGS- OCH KUSTVATTENRÅD:	15
KOMMUNER SOM FRAMFÖRT SYNPKTER GEMENSAMT MED LJUSNAN OCH HÄLSINGLANDS SKOGS- OCH KUSTVATTENRÅD	16
Ljusdals kommun	16
Söderhamns kommun	16
Ovanåkers kommun	16
Bollnäs kommun	17
SUNDEVALLS KOMMUN	17
SKYDD, FYSISKA STÖRNINGAR OCH KVALITET I GRUND- OCH YTVATTEN	18
MILJÖGIFTER I GRUND- OCH YTVATTEN, ÖVERGÖDNING SAMT ENSKILDA AVLOPP	18
ÖVRIGT	19
KOMMENTARER FRÅN VATTENMYNDIGHETEN:	19
KONKRETA AKTIVITETER VATTENMYNDIGHETEN ÄMNAR GENOMFÖRA:	19

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nyrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

5. GE FÖRSLAG PÅ FÖRBÄTTRINGAR AV ARBETET I VATTENFÖRVALTNINGEN!	19
ALLMÄNT	19
<i>Urval av kommentarer:</i>	20
OKLAR ROLLFÖRDELNING OCH FINANSIERING	21
<i>Urval av kommentarer:</i>	21
LAGAR, EKONOMISKA STYRMEDEL OCH RESURSER	21
<i>Urval av kommentarer:</i>	21
STATUSKLASSNING	22
<i>Urval av kommentarer:</i>	22
DATAUNDERLAG	23
<i>Urval av kommentarer:</i>	23
SAMARBETE	24
<i>Urval av kommentarer:</i>	24
KOMMENTARER FRÅN VATTENMYNDIGHETEN:	24
KONKRETA AKTIVITETER VATTENMYNDIGHETEN ÄMNA GENOMFÖRA:	25
BILAGA 1	26

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Översikt av väsentliga frågor för förvaltningsplan i Bottenhavets vattendistrikt – en sammanställning av inkomna remissvar

Sammanfattning

Vattenmyndigheten tackar alla som lämnat synpunkter på remissen och bedömer att följande slutsatser kan dras utifrån de 46 svar som inkommit av totalt 170 utskickade remisser. Det har även inkommit 4 webbenkätvar utöver de 46 remissvaren (se bilaga 1). Översikt väsentliga frågor kungjordes i 30 dagstidningar och har funnits tillgängligt hos Vattenmyndigheten, samtliga kommuner och länsstyrelser inom distriktet under perioden 1 februari till 1 september, 2008. Det har även funnits tillgängligt på vattenmyndighetens webbplats och presenterats av vattenmyndigheten samt länsstyrelser under sju samrådsmöten i distriktet. Vattenmyndigheten har kommenterat och gett konkreta förslag under varje fråga i sammanställningen av inkomna remissvar.

I Översikt väsentliga frågor ställdes fem frågor som Vattenmyndigheterna i Sverige gemensamt ville få synpunkter på:

- 1) Är det tydligt hur du får den information du vill ha?
- 2) Är det tydligt hur och när du kan påverka arbetet?
- 3) Är det tydligt vilka vattenmiljöer och vattenproblem som är viktiga?
- 4) Ge förslag på egna vattenvattenområden eller vattenproblem som du anser vattenförvaltningen bör arbeta med.
- 5) Ge förslag på förbättringar av arbetet i vattenförvaltningen.

Efter varje sägande mening i sammanfattningen står även hur många som har instämt.

Samrådshandlingarna anses övervägande som tydliga, välskrivna och ger den information som efterfrågas (10 st). Dock upplevs ibland dokumentet som alltför generellt skrivet för att de olika aktörerna ska kunna sätta sig in i arbetet (3 st). VISS och Vattenkartan upplevs av många som ett bra verktyg att ta del av vattenmyndighetens arbete och ett bra sätt att samla information (5 st). Tyvärr upplevs det oftast som svårnavigerat och behöver bli mer användarvänligt för att fullskaligt kunna nyttjas (9 st).

Generellt upplevs det som tydligt hur och när arbetet är möjligt att påverka (6 st). Det upplevs ibland att tidsbrist kan påverka arbetet med vattenförvaltningen (4 st). Det har även påpekats vikten om att tillvara den lokala kunskapen och att vattenråden ska utnyttjas mer (4 st). Branschorganisationer anser att det förutom vattenråden bör det även finnas referensgrupper som representerar de olika branscherna och sektorerna i samhället (6 st).

Dokumentet upplevs generellt ge en bild av de övergripande vattenproblemen i distriktet (8 st). Ibland anses dokumentet vara alltför översiktligt och en mer detaljerad beskrivning på lokal nivå hade varit önskvärd (8 st).

I remissvaren har förslag getts på ett flertal områden och problem som vattenförvaltningen bör arbeta med såsom miljögifter, skydd, kvalitet, övergödning, enskilda avlopp och fysiska störningar. Många av remissvaren vill dessutom lyfta fram särskilt värdefulla vattenmiljöer.

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybgrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Det efterlyses ett klargörande av de ekonomiska aspekterna (3 st) samt ansvarsfördelningen mellan de olika aktörerna (6 st). En bättre samordning av befintliga lagar som berör vattenförvaltningen (5 st) samt starkare kopplingar mot arbetet med nationella miljömål eftersöks också (4 st). Det påpekas att det krävs bättre ekonomiska styrmedel och resurser i vattenförvaltningsarbetet (3 st). Generellt upplevs det att det behövs tydligare information kring statusklassning av vattenförekomster och det är viktigt att redovisa vilka data som ligger till grund för klassningen (8 st). Det betonas även vikten av ett bra dataunderlag inför det kommande arbetet (7 st). Ett bättre samarbete mellan vattenmyndigheten, länsstyrelsen och berörda aktörer önskas (10 st).

Hur synpunkterna kommer att beaktas

Nationellt

Sammanställningen är på distriktsnivå. De fem vattenmyndigheterna gör en utvärdering av samtliga inkomna synpunkter under samrådet. Denna kommer att användas i det fortsatta arbetet med framtagandet av förvaltningsplanen.

Vattendistriktet

Ur remissvaren har synpunkter hämtats till nedanstående utvärdering. Denna sammanställning av inkomna remissvar kommer att finnas tillgänglig på vattenmyndigheternas webbplats. Svaren på de ställda frågorna kommer Vattenmyndigheterna att använda sig av för att förbättra arbetet med vattenförvaltningen inom ramen för den första förvaltningsplanen inom de olika distrikten. Bottenhavets vattenmyndighet och de i distriktet ingående länsstyrelserna kommer att använda sig av de specifikt inkomna synpunkterna som rör distriktet i det löpande arbetet, medan de som inte direkt är svar på frågorna kommer att användas när så är lämpligt. En sammanfattning av detta dokument kommer att tillsammans med övriga samrådsredogörelser att bifogas förvaltningsplanen som ska löpa mellan 2009-2015.

Bakgrund och samrådsprocess

Vattenförvaltningen, som är det svenska genomförandet av EU:s vattendirektiv, innebär att Sverige skall kartlägga och analysera alla vatten, fastställa mål/kvalitetskrav och upprätta åtgärdsprogram för vattenmiljöerna i Sverige samt övervaka dem. Syftet med arbetet är att uppnå målsättningen "god vattenstatus" i alla vatten senast år 2015.

Översikt av väsentliga frågor för förvaltningsplan i Bottenhavets vattendistrikt syftar till att översiktligt beskriva vilka vattenområden som är viktiga i distriktet och vilka kända problem som finns i dessa vattenmiljöer. Det beskrivs också vilka formella beslut som kommer att tas och vilka produkter som ska tas fram, när myndigheter, kommuner, näringsliv, intresseorganisationer och enskilda kan delta i arbetet genom att lämna synpunkter på innehållet i olika beslutsunderlag.

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Översikt väsentliga frågor kungjordes i 30 dagstidningar och har funnits tillgängligt hos Vattenmyndigheten, samtliga kommuner och länsstyrelser inom distriktet under perioden 1 februari och 1 september, 2008. Det har även funnits tillgängligt på vattenmyndighetens webbplats. Det har skickats ut till 170 adressater och presenterats av vattenmyndigheten och länsstyrelser under sju samrådsmöten i distriktet.

Parallellt med samrådstiden har en webbenkät varit tillgänglig på vattenmyndigheternas webbplats. Det har varit fritt fram för vem som helst att lämna sina synpunkter. Det har gått att vara anonym. Svaren som lämnats via webbenkäten ingår i sammanställningen nedan.

Sammanställning av inkomna remissvar

Nedan följer en sammanställning av inkomna synpunkter. Ett urval av kommentarerna presenteras under varje stycke. De kursiverade citaten är gemensamma yttranden. Vattenmyndigheten har kommenterat och gett konkreta förslag under varje fråga.

Synpunkter angående dokumentets upplägg och innehåll

Flertalet har framfört synpunkter angående samrådshandlingens upplägg och innehåll. Det som i huvudsak efterfrågas är mer detaljerad information.

Urval av kommentarer:

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** ”En förteckning av verksamma vattenråd och kontaktpersoner saknas i samrådshandlingen.”
- **Länsstyrelsen Västerbotten:** ”Rapporten saknar bra översiktskartor som visar exempelvis problemområden. Indelning i avrinningsområden är inte bra, en grövre indelning är bättre för att ge en bättre översikt.”
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** ”Vi saknar uppgifter om jord- och skogsbrukets bidrag både i ekonomiska termer och i form av läckage av näringsämnen. Det saknas även uppgifter om de enskilda avloppen.”
- *Ovanåkers kommun:* ”Det framgår tydligt i samrådshandlingen att intentionerna med vattenförvaltningen är att arbetet ska ske i dialog med alla berörda. Men för att lyckas engagera sådana krävs mycket mer detaljerat material än vad som nu föreligger.”
- **Vattenrådet för norra Ångermanlands skogs- och kustvatten:** ”Påverkan och risker för grundvatten nämns inte för delområdena.”
- **Sundsvall kommun:** ”Beskrivningarna av problemområden och geografiska delområden är ytliga, kortfattade, saknar analys och förslag på åtgärder som kan leda till god ekologisk status.”
- **Korsnäs AB:** ”De miljöekonomiska profilerna måste ses över och kompletteras.”
- **Svenskt Vatten:** ”Svenskt Vatten efterlyser en mer omfattande analys för var och ett av de delavrinningsområden som redovisas i Översikterna.”
- **SGU:** ”Vattenproblemen framgår tydligt avseende yt- och kustvatten. När det gäller grundvatten är problemen mer svepande formulerade och är inte beskrivna i beskrivningarna per avrinningsområde.”
- **Härnösands kommun:** ”Handlingen är onödigt svår att ta till sig då det saknas en innehållsförteckning, kapitelindelning samt sidnumrering. Även tabell och diagram borde ha numrerats.”

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Strömsunds kommun:** "Den inledande delen borde kunna förkortas och förenklas utan att man förlorar det väsentliga i innehållet. Detta är särskilt viktigt om man vill att allmänheten ska ta del av materialet."
- **Naturvårdsverket:** "Naturvårdsverket anser att vattenmyndigheterna på ett ännu tydligare sätt kan ange vad de menar med väsentliga frågor (definition), därefter ange vilka de är och därefter beskriva problemen gärna kopplat till problemställningen och/eller åtgärdsbehov."
- **Sala kommun:** "Trots att vattenförvaltningen är indelad i avrinningsområden bör kartor ha kommungränser, större vägar etc. markerade för att underlätta orienteringen."
- **Östersunds kommun:** "I programmet ses ingen koppling till hur vatten nyttjas."
- **Hedemora kommun:** "Översikten innehåller bra övergripande information om respektive delområde. Det som saknas är: beskrivning av grundvattnet på delområdesnivå, en beskrivande text som belyser hur snabbt eller långsamt en åtgärd ger resultat, idéer om finansiering."
- **Fiskeriverket:** "Vattenmyndigheternas sammanställning anger punktkällor för utsläpp och förekomst av kända förorenade områden. Det vore dessutom önskvärt att se riskanalyser av verksamheter där miljöfarliga utsläpp skulle kunna bli en följd vid olyckor, bränder, översvämningar m.m."
- **Skogsstyrelsen:** "Det är viktigt för oss att få kännedom om var de största riskerna finns i mer detalj än vad som presenteras i samrådsdokumentet, vilka de åtgärdskrävande vattenförekomsterna är som kanske kräver extra uppmärksamhet från vår och verksamhetsutövarens sida."
- **Vägverket:** "I samrådshandlingen saknas helt beskrivning av grundvattenförhållandena och hur arbetet med dessa frågor avses drivas, vilket Vägverket ser som en stor brist. Den problematik som finns inom grundvattenområdet i vattendistriktet borde belysa."

1. Är det tydligt hur du får den information du vill ha?

Allmänt

Generellt anses samrådshandlingarna vara tydliga, välskrivna och ger den information som efterfrågas. Dock upplevs ibland dokumentet som alltför generellt skrivet för att de olika aktörerna ska kunna sätta sig in i arbetet.

Urval av kommentarer:

- **Östersunds kommun:** "Anser att programmet visar hur och vart information om den svenska vattenförvaltningen kan nås."
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "Samrådshandlingen beskriver på ett överskådligt sätt hur vattenförvaltningen fungerar."
- **Sjöfartsverket:** "Den informationsspridning som sker i samband med Vattenmyndigheternas arbete är bra. Information är lätt att hitta på respektive myndighets hemsida."

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Avesta kommun:** "Översikten anger på ett flertal ställen till vilka myndigheter man kan vända sig för att få information om vattnets kvalitet, men det saknas uppgifter om vart man vänder sig för att få klarhet i vem/vilka som arbetar med åtgärder."
- **Svenska Kryssarklubbens Eggegrundskrets:** "Anser att det framgår klart hur information hittas samt att den information som ges är tydlig."
- **Strömsunds kommun:** "Det framgår tydligt att man ska vända sig till länsstyrelsen med frågor om lokala vatten."
- **Naturvårdsverket:** "Naturvårdsverket bedömer att det framgår vad den enskilde kan göra för att få den information som behövs men Naturvårdsverket anser att det kan tydliggöras ytterligare."
- **Dorotea kommun:** "Miljöenheten i Dorotea anser att ambitionen är hög när det gäller att försöka få ut information till berörda, men att det ändå känns som om ganska få är medvetna om vattenmyndighetens ansträngningar."
- **Jernkontoret:** "Det har gjorts stora ansträngningar för att gå ut och informera berörda aktörer om nya lagförslag, däribland handböcker, vägledningar, ect. Dokumenten upplevs generellt som komplicerade och svåra att förstå för en vanlig användare."
- **Svenskt Vatten:** "Samrådshandlingarna är översiktliga och ger också hänvisningar till var man kan hitta mer detaljerad information om vattenkvalitet och bedömningar, framförallt då i den nationella databasen VISS."
- **Korsnäs AB:** "Redovisade översikter är mycket generella. Detta gör det svårt att se hur de kan komma att användas i det vidare arbetet och vi ställer oss tveksamma till dess användbarhet."
- **Norra Skogsägarna:** "Många bra sätt att skaffa sig den information som behövs."
- **SCA Skog AB:** "Samrådshandlingen hänvisar till länsstyrelsen och är därmed tydlig. Man hänvisar också till databasen VISS, som finns på nätet, där man kan få information om statusklassning m.m."

VISS/Vattenkartan

VISS och Vattenkartan upplevs av många som ett bra verktyg för både myndigheter och enskilda personer att ta del av vattenmyndighetens arbete och ett bra sätt att samla information. Tyvärr upplevs det oftast som svårnavigerat och behöver bli mer användarvänligt för att fullskaligt kunna utnyttjas.

Urval av kommentarer:

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** "VISS och Vattenkartan är två verktyg som, när de väl fungerar och är kompletta, kommer att göra det möjligt för den enskilde att själv gå in och se statusbedömningen av ett specifikt vatten."
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "Vi delar uppfattningen att detta verktyg effektiviserar vattenmyndighetens arbete och ökar möjligheten att samla information om alla våra vatten."
- **Söderhamns kommun:** "Datasystemet VISS samt vattenkartan är relativt svårtillgänglig och svåränvänt där det inte är särskilt enkelt för den oinvigde att få ut information och förstå upplägget. Här måste ett bättre system med mer lättillgängligt och informativt upplägg tas fram där övergripande data blir lätt tillgänglig för allmänhet och andra intresserade."

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Boliden Mineral AB:** ”Denna databas är ett mycket bra initiativ, men den är lite komplicerad att använda. Några förenklingar skulle behöva göras så att databasen blir lite mer lättarbetad. T.ex. skulle det vara bra med en sammanfattning i text för varje vattenförekomst med en beskrivning av tillståndet i vattenförekomsten samt en allmän beskrivning av vattenförekomsten. Det tar även lång tid att manövrera i databasen.”
- **Norra Skogsägarna:** ”VISS om möjligt kan göras mera användarvänligt.”
- **Skogsstyrelsen:** ”Ett antal personer i vår organisation känner till och använder VISS och vattenkartan i dagsläget för att ta reda på statusklassning m.m. för olika vattenområden, men systemet krånglar ofta och upplevs inte som användarvänligt. Vi ser det som en väsentlig fråga att dessa system vidareutvecklas och blir mer användarvänliga.”
- **Hedemora kommun:** ”Systemet VISS är inte så användarvänligt idag.”
- **SCA Skog AB:** ”Om tanken är att denna databas skall vara informationsfönstret utåt till allmänhet och företag, är det mycket viktigt att denna görs användarvänlig.”
- **Jernkontoret:** ”Det verktyg som länsstyrelserna och vattenmyndigheterna har utvecklat för att öka tillgången till information om våra vatten, VISS, har visat sig vara komplicerat och svårt att använda enligt våra medlemsföretag.”
- **Sala kommun:** ”VISS kan lyftas fram ytterligare och redovisas som den stora informationskällan det är.”
- **Fiskeriverket:** ”Den nationella databasen VISS med kartapplikationen Vattenkartan ses som värdefull för det framtida arbetet.”

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Syftet med Översikt väsentliga frågor för förvaltningsplan är att översiktligt beskriva vilka vattenområden och vattenfrågor vattenförvaltningen ska arbeta med i distriktet fram till 2015. Kommande förslag till förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer, samt åtgärdsprogram, som kommer att finnas ute på remiss under våren 2009, kommer mer i detalj beskriva de vattenområden och vattenfrågor som finns i distriktet och presentera en analys av vad som behöver göras för att nå vattendirektivets mål om god vattenstatus. VISS och Vattenkartan är verktyg som vi kontinuerligt utvecklar och anpassar för att öka användarvänlighet och tillgänglighet.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- Utvecklingen av VISS fortsätter kontinuerligt och under hösten 2008 satsas mer än en miljon för att förbättra applikationen. En ny version av Vattenkartan planeras vara färdig till årsskiftet med ett mer användarvänligt upplägg. Driftproblem som uppstod under våren/försommaren är avhjälpta och nya servrar kommer att vara i drift under hösten.
- En ingång i VISS för enkel navigering har införts.

2. Är det tydligt hur och när du kan påverka arbetet?

Allmänt

Generellt upplevs det som tydligt hur och när arbetet är möjligt att påverka. Ibland upplevs det att tids- och/eller resursbrist kan påverka arbetet med vattenförvaltningen.

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Urval av kommentarer:

- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** ”I syfte att få att uppnå en förändrad samrådsprocess i motsats till tidigare planarbete och få ett tidigt deltagande av berörda aktörer krävs intresse och en delaktighet. Från flera håll framförs tids-/resursbrist som ett allvarligt hinder för arbetet med vattenförvaltningen i distriktet.”
- **Boliden Mineral AB:** ”Generellt sett anser Boliden att det är mycket positivt med en integrerad vattenförvaltning där olika aktörer och intressenter har möjlighet att påverka och samarbeta.”
- **Norra Skogsägarna:** ”Norra Skogsägarna tycker att det är bra att det finns många kanaler för att påverka arbetet i vattenförvaltningen.”
- **Skogsindustrierna:** ”Eftersom inte organisationen är klar på alla ställen är det inte tydligt.”
- **SCA Skog AB:** ”Tidtabellen för förvaltningsplanen och när man formellt skall yttra sig är tydlig. Hur formella beslut tas är också tydligt.”
- **SGU:** ”Det framgår tydligt när samrådsperioder äger rum och att detta kan ske skriftligt eller genom att kontakta länsstyrelse, vattenmyndighet, referensgrupp eller vattenråd.”
- **Avesta kommun:** ”Översikten anger ett flertal vägar som kommuner, organisationer och enskilda kan använda för att påverka arbetet. I detta skede gäller det fortfarande insamling av fakta och bedömning av kvalitet. Hur man sedan kan påverka i samband med beslutsfattandet är mer otydligt.”
- **Strömsunds kommun:** ”Det framgår relativt tvetydigt.”
- **Sandvikens kommun:** ”Samrådshandlingen beskriver hur olika aktörer skall kunna påverka innehållet i kommande förvaltningsplaner och vad som kan anses viktigast att åtgärda.”
- **Svenskt Växtskydd:** ”Vi anser att det finns en uppenbar risk att ett alltför pressat tidsschema, bristfälliga dataunderlag och otillräckliga resurser resulterar i förhastade statusklassificeringar med omfattande och kostsamma åtgärdsprogram som följd.”

Ta tillvara lokal kunskap

Flertalet har påpekat vikten om att tillvarata den lokala kunskapen och att vattenråden ska utnyttjas mer. Branschorganisationer anser att det förutom vattenråden även bör finnas referensgrupper som representerar de olika branscherna och sektorerna i samhället.

Urval av kommentarer:

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** ”I de Väsentliga frågorna för Bottenhavet konstaterar man att det som väcker starkast engagemang är vattenkvaliteten i det egna området. Denna uppfattning delas till fullo av LRF. Vi ser der därför som en självklarhet att det lokala perspektivet och kunnandet får största möjliga genomslag i klassning och åtgärdsplaner.”

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "Vattenmyndigheten påtalar att "Ett viktigt mål för vattenförvaltningen är att involvera samtliga organisationer och medborgare som berörs av vattenfrågor i förvaltningsprocessen". Vi ställer oss helt bakom denna uppfattning men ser att det finns en risk att processen drivs med sådan fart att samrådsprocessen blir lidande. En viktig del i processen är att inhämta den kunskap och de lokala förhållanden som finns i kommunerna."
- **Ljusdals kommun:** "Ett forum för erfarenhetsutbyten behövs där alla bidrar med information och erfarenheter."
- **Norra Skogsägarna:** "Det är viktigt att vattenråd bildas så snart som möjligt. Detta för att lokala synpunkter skall kunna fångas upp på ett effektivt sätt."
- **Svenskt Växtskydd:** "Former för samverkan bör utvecklas så att näringslivet kan delta i arbetet under beredningsprocesserna. Vattenråd och referensgrupper kan vara lämpliga former. Dessutom bör representanter för näringslivet beredas plats i vattendelegationerna."
- **Skogsindustrierna:** "Förutom vattenråd bör även referensgrupper finnas, representerande branscher eller sektorer i samhället."
- **Svenskt Vatten:** "Arbetet med skapandet av vattenråd har dragit ut på tiden. Eftersom denna gruppering utgör en väsentlig del i vattenmyndigheternas utbyte av tankar och idéer med omvärlden är det viktigt att vattenmyndigheterna än mer kan stimulera att vattenråden bildas och blir involverade i processen."
- **Jernkontoret:** "Fler vattenråd och referensgrupper i vattendistriktet och bättre spridning av information om respektive organisering."
- **Boliden Mineral AB:** "Utöver de officiella/formella samråd som det talas om i texten, är det viktigt med en kontinuerlig dialog mellan vattenmyndigheten och verksamhetsutövare, samt kommuner och andra organisationer."
- **Korsnäs AB:** "Vattendelegationen för Bottenhavet saknar helt representation från Gävleborgs län vilket är anmärkningsvärt. Delegationen saknar också representation från tillverkningsindustri."

Kommentarer från vattenmyndigheten:

I de Väsentliga frågorna för Bottenhavet konstaterar man att det som väcker starkast engagemang är vattenkvalitén i det egna området. Det är av detta skäl som vi framhåller vikten av vattenrådets, andra organisationers och enskildas bidrag i samverkans- och samrådsprocesserna. Former för samverkan utvecklas så att näringslivet kan delta i arbetet under beredningsprocesserna.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- Under 2008 har det funnits möjlighet att söka medel för arbetet med vattenråd, både från länsstyrelserna och vattenmyndigheten. Vattenmyndigheten arbetar för att detta bidrag i fortsättningen ska kunna sökas årligen.

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

3. Är det tydligt vilka vattenmiljöer och vattenproblem som är viktiga?

Generellt upplevs dokumentet ge en bra bild av de övergripande vattenproblemen i distriktet. Ibland anses dokumentet vara alltför översiktligt och en mer detaljerad beskrivning på lokal nivå hade varit önskvärd.

Urval av kommentarer:

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** "I ett vidare Europaperspektiv får det anses oklart vilka vattenproblem som är viktiga. LRF ifrågasätter metoderna för interkalibreringen, då Sverige har klart bättre vatten än de flesta andra länder, men ändå bedöms ha hög andel vatten som behöver åtgärdas."
- **Östersunds kommun:** "Programmet beskriver ytligt vilka vattenområden som är viktiga i distriktet och vilka kända problem som finns i dessa vattenmiljöer."
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "Vattenrådet anser att samrådshandlingen på ett översiktligt sätt beskriver vilka viktiga vattenfrågor och vattenområden som vattenförvaltningen skall arbeta med i distriktet fram till år 2015."
- **Ovanåkers kommun:** "Särskilt viktig och vanligt förekommande problematik i sjöar och vattendrag inom Ovanåkers kommun borde varit mer uttömmande och detaljerad i samrådshandlingen."
- **Vilhelmina kommun:** "I samrådsunderlaget finns det med en översiktlig beskrivning om vilka frågor och områden vattenförvaltningen skall arbeta med i vattendistriktet."
- **Skogsindustrierna:** "Det framgår av översikterna vilka problem och områden som vattenmyndigheterna och länsstyrelserna har bedömt som viktiga. Det finns kunskap och underlag hos verksamhetsutövare, som inte har tagits tillvara."
- **Jernkontoret:** "Detta framgår av de olika översikterna. Däremot tror vi att det finns information och kunskap hos verksamhetsutövarna som inte har använts i dessa översikter."
- **Avesta kommun:** "På en översiktlig nivå har vattenmyndigheten fångat upp och presenterat, i den här remissen, både de viktiga miljöerna och problemen."
- **Naturvårdsverket:** "Naturvårdsverket anser att det framgår vilka vattenmiljöer och vattenproblem som är viktiga."
- **Dorotea kommun:** "Vattenproblemen som pekas ut i samrådsunderlaget är tydliga och av de flesta förmodligen allmänt kända."
- **Banverket:** "Banverket anser att handlingarna om arbetet med vattenförvaltning är tydliga och fyller avsedd funktion."
- **Länsstyrelsen Dalarnas län:** "Redovisningen av miljöproblemen på delområdesnivå ger inte en fullständig bild av de aktuella miljöproblemens omfattning i respektive vattensystem."
- **Vattenrådet för norra Ångermanlands skogs- och kustvatten:** "Viktiga miljöproblem är bortglömda för respektive vatten, t.ex. miljögifter och introducerade arter."

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Översikt väsentliga frågor är ett dokument som syftar till att översiktligt beskriva de viktigaste frågorna inom distriktet. Tyvärr har det medfört att vi inte har kunnat gå in på detaljer. Kommande förslag till förvaltningsplan respektive åtgärdsprogram, som kommer att finnas ute på remiss under våren 2009, kommer i detalj beskriva de vattenområden och vattenfrågor som finns i distriktet och presentera en analys av vad som behöver göras för att nå vattendirektivets mål om god vattenstatus. Det är fortfarande så att detaljkunskapen fås i VISS eller Vattenkartan. Som nämnts ovan är det verktyg som vi kontinuerligt utvecklar och anpassar för att öka användarvänlighet och tillgänglighet. Vi är glada att konstatera att de flesta håller med om vår översiktliga bedömning av miljöproblem inom olika avrinningsområden. De detaljerade förslag till ändringar och tillägg som kommit in är något vi tar med oss in i arbetet med åtgärdsprogram.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- Förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram – förslag till beslut kommer att tas under december 2008 och vara ute på remiss under det första halvåret 2009. Under samrådsprocessen ges möjligheter att fortsätta och fördjupa dialogen.
- Vattenmyndigheten kommer i samarbete med länsstyrelserna att arrangera möten ute i distrikten under första halvåret 2009 för fortsatt samverkan och samråd.

4. Ge förslag på egna vattenområden eller vattenproblem som vattenförvaltningen bör arbeta med!

I remissvaren har förslag getts på ett flertal områden och problem som vattenförvaltningen bör arbeta med. *Ljusdals, Söderhamns, Ovanåkers och Bollnäs kommuner* har framfört synpunkter gemensamt med Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd remissvar och kommer att redovisas var för sig. Sundsvalls kommun har framfört övervägande antalet vattenproblem och vattenområden, framförallt angående miljögifter, fysiska störningar och skydd. Dessa kommer också att redovisas för sig.

Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:

- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "Inom Vattenrådets arbetsområde ses övergödning som ett mycket viktigt/allvarligt lokalt miljöproblem i de kommuner där jordbruk bedrivs. Utsläpp från bristfälliga enskilda avlopp lyfts också fram som ett problem i flera kommuner. Även i kustkommunerna ses övergödningen som ett allvarligt problem."
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "I de kommuner som ingår i Vattenrådet påtalas olika fysiska störningar i inlandsvatten som allvarliga miljöproblem."

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Kommuner som framfört synpunkter gemensamt med Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd

Ljusdals kommun

- *Ljusdals kommun:* "Det finns många enskilda avlopp och även kommunala reningsanläggningar som är bristfälliga och inte klarar dagens krav enligt miljöbalken."
- *Ljusdals kommun:* "Vi har inte kunskap om alla sjöar och vattendrag som har höga naturvärden. Övergripande sammanställningar och inventeringar behövs."
- *Ljusdals kommun:* "Ljusdals kommun ha mycket begränsad kunskap om hur våra grundvattenförekomster ser ut. Berg- och jordartkartor kan visserligen ge en översiktlig bild av var vi har våra största tillgångar men en mer ingående analys behövs."
- *Ljusdals kommun:* "Flera översvämningsskänsliga områden finns i Ljusnans- och Voxnans dalgång."
- *Ljusdals kommun:* "Ett utav kommunens mest värdefulla vattendrag är Mellanljusnan. Något borde nämnas om situationen med omvända flödesregim som råder i Ljusnan vilket bl.a. leder till svåra isförhållanden med bl.a. packis och ismörjeproblem särskilt i selen i Mellanljusnan."

Söderhamns kommun

- *Söderhamns kommun:* "Vi har några vattendrag och sjöar, samt kust vi särskilt vill lyfta fram med höga naturvärden som bör säkras för framtiden; Trönöån, Norrån, Färgeriån, Skärjån övre och nedre delar."
- *Söderhamns kommun:* "Vattendrag, sjöar och kust med övergödnings problematik; Florsjön, Ålsjön, Färssjön, Lugnesjön och Varbergsviken."
- *Söderhamns kommun:* "Vattendrag med särskild problematik och möjligheter i ett samhällsperspektiv; Ljusnan med bl.a. omprövningar av vattendomar."
- *Söderhamns kommun:* "Nya åtgärder som kommit till under senare tid är fastighetsägare som anser sig ha behov av att avverka träd och buskridåer utefter vattendrag i jordbrukslandskapet. Vi vill uppmärksamma vattenmyndigheten på denna viktiga förändring utefter vattendragen och vi ser det som en väsentlig fråga att klara ut samarbetsvägen."
- *Söderhamns kommun:* "De tydligaste problemen vad gäller vattendrag, sjöar och kust ser vi är näringsbelastningen från jordbruk och enskilda avlopp, vandringshindren, samt förorenade områden där det även finns problematik med grundvattenpåverkan."

Ovanåkers kommun

- *Ovanåkers kommun:* Vill framföra särskilt viktig och vanligt förekommande problematik i sjöar och vattendrag inom kommunen så som torrfårar p.g.a. vattenkraft, vandringshinder, vattenreglering, regleringsamplituder, översvämningar, omvänd vattenföring, låg- och högvatten. De vill också lyfta fram flera värdefulla vatten inom kommunen som t.ex. Lillån, Voxnan, Flaxan och Andån.

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybgrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Bollnäs kommun

- *Bollnäs kommun:* Vill framföra särskilt viktig och vanligt förekommande problematik i sjöar och vattendrag inom kommunen så som dikningar av myr- och skogsmark, anläggning av tätt skogsbilvägnät, igenslamning av vattendrag, låga lågvatten, torrfåror i älvar, främmande arter, övergödda sjöar och kvicksilverhalter i fisk. De vill också lyfta fram flera värdefulla vatten inom kommunen som t.ex. Skidtjärn, Hälsbosjön, Ljusnan-Voxnan och Långsjösystemet med Stenån.

Sundsvalls kommun

- **Sundsvall kommun:** ”Grundområden vid kusten är viktiga att bevara. Muddring, landbyggande och annan vattenverksamhet måste prövas restriktivt. Här kan det även behövas insatser som minskar belastningen av näringsämnen och syreförbrukande material.”
- **Sundsvall kommun:** ”Björköfjärden är en för vårt område unik fjärd som samtidigt är en värdefull och känslig biotop som vi vill gärna värna om. Exploateringstrycket är stort både när det gäller bebyggelse, muddring, bryggor, båtliv och friluftsliv.”
- **Sundsvall kommun:** ”Kommunen delar inte länsstyrelsens syn på strandskydd. Dispenser får inte förstöra naturvärden och opåverkade kuststräckor.”
- **Sundsvall kommun:** ”Skogsbruket måste utveckla och förbättra skyddet av vattendrag vid avverkning och anläggande av skogsbilvägar. Detta gäller även jordbruket som kan vid behov utveckla skyddszoner mot diken och vattendrag.”
- **Sundsvall kommun:** ”Vi ser en stor fara i att våra industrier har expansionsplaner som kräver omfattande utfyllnader i marina miljöer (Alnöundet och Petersvik). Muddring, dumpning, utfyllnad med askor och slam är ingående moment.”
- **Sundsvall kommun:** ”Ny E4 i Sundsvall innebär påverkan på Ljungan, flera havsmynnande bäckar och Sundsvallsbukten.”
- **Sundsvall kommun:** ”Sundsvalls kommun är tveksam till vindkraft till havs eftersom en utbyggnad hotar orörd natur och viktiga grundområden.”
- **Sundsvall kommun:** ”Vi vill att det växande antalet fritidsbåtar uppmärksammas. Krav på utsläpp, avfallshantering och fredade zoner. Vattenskotrar är ett problem med allvarliga störningar för boende och djurliv.”
- **Sundsvall kommun:** ”Vattenkraftens påverkan och förslag på hur påverkan kan minskas bör göras i samband med omprövning av vattendomar.”
- **Sundsvall kommun:** ”Fredade områden måste respekteras i samband med länsstyrelsens prövningar av fiskedispenser och vattenverksamheter.”
- **Sundsvall kommun:** ”Skydd och utveckling av hotade arter kopplade till vatten- och kustmiljöer behöver lyftas fram.”
- **Sundsvall kommun:** ”Utsläpp av läkemedelsrester från våra reningsverk är en viktig fråga som behöver bevakas och följas, både nationellt och lokalt.”
- **Sundsvall kommun:** ”Vi har regionspecifika miljögifter som PAH, PCB, pentaklorfenol och kvicksilver. Vi efterlyser ställningstagande utifrån nuläget som belyser effekter på organismer och människa.”

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Sundsvall kommun:** "Gifttunnorna till havs: 23 000 tunnor som innehåller 9 ton kvicksilver är en viktig fråga som visserligen ligger utanför vattenmyndighetens definition på kustvatten men som kan komma påverka om kvicksilvret börjar läcka från tunnorna."
- **Sundsvall kommun:** "Arbete med förorenad mark är bra, ger resultat och kan undanröja risker att miljöfarliga ämnen läcker. Statsbidrag får inte försvinna, utan behöver snarare utvecklas till att även omfatta sanering av gamla soptippar. Behovet är stort."
- **Sundsvall kommun:** "Användning av naturgas är ett stort hot mot vårt grundvatten och vattenkvaliteten."
- **Sundsvall kommun:** "Kvicksilver i sötvattenfisk är fortfarande ett aktuellt problemområde, en genomlysning av problematiken är önskvärd."
- **Sundsvall kommun:** "Hamnarnas verksamhet medför flera risker för våra vattenmiljöer: risk för oljeutsläpp, utsläpp av oljehaltigt avfall, utsläpp av ballastvatten innehållande främmande arter. Översyn av deras hantering bör förbättras."

Skydd, fysiska störningar och kvalitet i grund- och ytvatten

- **Dorotea kommun:** "Inom Dorotea kommun så har vi följande vattendrag som är negativt påverkade av vattenkraftsändamål: Ormsjöån, Saxån mellan sjön Lillrajan och Tåsjön, Korpån mellan Mevattnet och Arksjön, Långseleån."
- **Vilhelmina kommun:** "Inom Vilhelmina kommun så har vi följande vattendrag som är negativt påverkade av vattenkraftsändamål: Vojmsjön/Vojmån, Ransaren och Kultsjöns reglering, Malgomajs reglering, Volgsjöfors och Stenkulla regleringar."
- **Skogsstyrelsen:** "Ett förslag på vattenområde att hålla ett extra öga på är Betarsjön och Röån i Ångermanälvens avrinningsområde."
- **Skogsstyrelsen:** "En bra miljöhänsyn i form av till exempel funktionella skyddszoner mot sjöar och vattendrag ser vi som ett viktigt bidrag i arbetet att förhindra exempelvis näringsläckage och utförsel av slam."
- **SGU:** "SGU anser att vattendistriktet bättre borde uppmärksamma betydelsen av kustområdenas havsbottnar som en påverkansfaktor på vattenkvaliteten och som en indikator på tidigare och recent miljöpåverkan uppströms i vattenområdet, då havssedimenten utgör ett arkiv för miljöföroreningar."

Miljögifter i grund- och ytvatten, övergödning samt enskilda avlopp

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** "Flera älvar i Bottenhavets område har dokumenterade problem orsakade av föroreningar från tidigare använda industrier. Det är viktigt att i framtida åtgärdsplaner skilja på dessa gamla miljögifter, som ofta har lagrats in i sedimenten och de nya utsläpp som sker idag."
- **Sandvikens kommun:** "Lägga ner mer arbete på att minska läckaget av näringsämnen från jord- och skogsbruk samt läckage i samband med förändrad markanvändning."
- **Malung-Sälens kommun:** "För kommunens del finns det behov av att alla enskilda avlopp inventeras. De som inte uppfyller kraven, skall sedan tas med i en åtgärdsplan."

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Bengt-Olof Larsson:** Vill uppmärksamma planeringen av en deponi och uppdragsanläggning för miljöfarligt industriavfall på Huljenåsen, vilket kan komma att påverka omkringliggande vattensystem.

Övrigt

- **Sjöfartsverket:** "Sjöfartsverket ställer sig frågande till att främmande arter betraktas som ett relativt obetydligt till litet problem."
- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** "Vi anser att man bör nämna den markanta ökningen av skarv och säl. Detta upplevs på sina håll som stora problem för fiskenäring och friluftsliv i kustområden."
- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** "Ett annat problem är kräftpesten, som på senare tid spritt sig till vatten i Bottenhavets distrikt."
- **Länsstyrelsen Västerbotten:** "Det finns kunskapsluckor om vilka vattendrag i länet som är kulturhistoriskt värdefulla. Här finns kompletteringsbehov."
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "En sammanställning och redogörelse över distriktets särskilt värdefulla vatten med höga naturvärden borde inrymmas i kommande förvaltningsplan."

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Vattenmyndigheten tar dessa synpunkter i beaktande i framtagandet av förvaltningsplan och åtgärdsprogram. Det kommer dock troligen bli så att vi i åtgärdsprogrammet tvingas att prioritera, och därför kommer inte allt att finnas med i det förslag till åtgärdsprogram som presenteras i december 2008. När det gäller kunskapsbrist inom olika områden, så har vattenmyndigheterna i dagsläget varken egna resurser till forskning eller medel att fördela, men kan i åtgärdsprogrammet rikta behov till andra myndigheter.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- Vattenmyndigheten ska föreslå till Naturvårdsverket att bakteriehalt tas med i bedömningsgrunderna.
- Samråd med länsstyrelsernas kulturmiljöenheter ska genomföras.
- Samråd om förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram under 2009.

5. Ge förslag på förbättringar av arbetet i vattenförvaltningen!

Allmänt

Många förslag har inkommit angående förbättringar inom vattenförvaltningen. Nedan ges några allmänna förslag bland annat angående prioriteringar, avvägningar och information.

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Urval av kommentarer:

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** "Den lokala kunskapen och erfarenheten är viktig, men att bara yttra sig på ett informationsmöte, skriva ett brev eller ringa en tjänsteman på länsstyrelsen, vilket föreslås av Vattenmyndigheten, har en tveksam tyngd. Ett argument blir starkare om det först har processats inom ett större forum, t.ex. en vattenvårdsorganisation eller ett vattenråd. Än så länge har vattenråden inte hunnit etablera sig överallt, många saknar fungerande organisation och kan därmed inte processa frågorna. Som följd av detta bör klassningen inte vara fastlåst, utan den lokala kunskapen måste tas tillvara och ges tid och möjlighet att kunna påverka."
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "För att skapa stort engagemang och förståelse för de åtgärder som kommer att föreslås anser vi att det är av stor vikt att problembeskrivning och åtgärdsförslag har lokal förankring. Vi tror därför att förvaltningsplaner måste tas fram vattendragsvis och brytas ner till hög detaljeringsgrad."
- **Svenskt Växtskydd:** "Parallellt med respektive vattenmyndighets fortsatta arbete med utarbetande av förvaltningsplanerna bör en nationell sammanställning samt rimlighets- och konsekvensbedömning göras."
- **Sundsvall kommun:** "Befintliga kunskaper om risker vid höga flöden måste användas och utvecklas i samband med samhällsbyggnad."
- **Räddningsverket:** "Det är viktigt att förvaltningsplanerna och åtgärdsprogrammen innehåller information om insats- och beredskapsplaner, i händelse av akuta utsläpp av föroreningar från olyckor."
- **Avesta kommun:** "Det är viktigt att kommunernas möjlighet att fatta beslut inom sitt geografiska område inte avsevärt försämras inom t.ex. fysisk planering. Detta innebär att kommunen får bära sin del av ansvaret att arbeta för förbättring av vattenmiljöer, men samtidigt behåller möjligheten att göra avvägningar."
- **Norra Skogsägarna:** "En viktig del i den fortsatta vattenförvaltningen är en fortsatt satsning på löpande uppdateringar av vattendistriktets hemsida."
- **Vilhelmina kommun:** "För att få till förbättrade ekosystem är det av största vikt att det börjar omprövas vattendomar. Detta är en arbetsuppgift som är ypperlig för vattenmyndigheten som skulle kunna komplettera/avlasta andra myndigheter som även de kan ompröva vattendomar."
- **Sjöfartsverket:** "Sjöfartsverket önskar att Vattenmyndigheterna sänder information, inbjudan till möten och andra aktiviteter, samrådshandlingar eller annat som bedöms att verket bör känna till eller delta i."
- **Boliden Mineral AB:** "Det är också viktigt att vattendelegationen redogör för hur avvägningen mellan olika intressen kommer att ske samt vem som fattar beslut i enskilda fall."
- **Dorotea kommun:** "När det gäller vattenmyndighetens arbete så bör det vara att se till att de åtgärder som ger störst ekologisk effekt prioriteras."
- **Ljusdals kommun:** "Det bör tydligt tryckas på de brister i information och utbildning från vattenmyndighetens sida som råder. Kommunerna och andra aktörer blir därmed dåligt insatta i förvaltningsarbetet och dess processer."
- **Botniabanan AB:** "Vi vill bara upplysa om att vi inom Projekt Botniabanan utfört mängder av undersökningar i de vattendrag banan passerar. Kemisk/fysikaliska

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

undersökningar före, under och efter byggskedet men även undersökningar av bottenfauna och fisk. Denna dokumentation har skickats till länsstyrelsen och finns även att tillgå digitalt.”

Oklar rollfördelning och finansiering

Ett flertal remissvar indikerar att det råder osäkerhet i framförallt kommunernas ansvar och roll i vattenförvaltningen. Det råder även osäkerhet kring genomförandet och finansieringen av arbetet.

Urval av kommentarer:

- **Vansbro kommun:** ”Arbetet med vattenförvaltningen är fortfarande lite otydligt för kommunen och hur vi kan påverka arbetet.”
- **Länsstyrelsen Västerbotten:** ”Materialet skulle vinna på att tydliggöra kommunernas och den fysiska planeringens roll i strävandena för en god vattenkvalitet.”
- **Avesta kommun:** ”Kommunen instämmer i vattenmyndighetens påpekande att ansvarsfördelningen och roller behöver förtydligas i det svenska arbetet med att uppnå god vatten status.”
- **Sala kommun:** ”Det är oklart, både i rapporten, samt i tidigare kontakter med Vattenmyndigheten, vilka roller de olika aktörerna har. Vad som förväntas av dessa, när och hur.”
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** ”Vi anser att det är angeläget att principer för kostnadsfördelning läggs fast innan beslut fattas om övervaknings- och åtgärdsprogram.”
- **Vilhelmina kommun:** ”Hur finansieringen skall ske är en öppen fråga.”
- **Sandvikens kommun:** ”En allmän synpunkt om vattenmyndigheternas hittillsvarande arbete, med hänsyn till att målet är att uppnå god vattenstatus till år 2015, är att igångsättningsfasen är och har varit mycket lång. Nu återstår en kort genomförandetid och fortfarande har vi inte några förslag på konkreta åtgärder och än mindre hur det hela skall finansieras.”
- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** ”Det som genomsyrar arbetet inom den nya vattenförvaltningen är bristande data, vilket tillsammans med tidsnöd leder till osäker klassning. Hittills har mycket arbetet skyndats fram. Dessutom är ansvarsfördelning för genomförandet av direktivet och statusklassning vacklande.”
- **Länsstyrelsen Dalarnas län:** ”Kommunernas roll och koppling till fysisk planering måste utvecklas.”

Lagar, ekonomiska styrmedel och resurser

Det påpekas att det krävs bättre ekonomiska styrmedel och resurser i vattenförvaltningsarbetet. En bättre samordning av befintliga lagar som berör vattenförvaltningen samt starkare kopplingar mot arbetet med nationella miljömål eftersöks.

Urval av kommentarer:

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** ”LRF instämmer med Vattenmyndigheten att det krävs ekonomiska styrmedel och finansiering av miljöförbättrande åtgärder.”

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nyrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Skogsstyrelsen:** "Skogsstyrelsen anser det vara en väsentlig fråga att se till att arbetet med att nå olika mål som finns uppsatta, exempelvis miljömålen Levande sjöar och vattendrag, myllrande våtmarker m.fl. som på olika sätt berör vattenmiljöer, integreras med vattendirektivsarbetet."
- **Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd:** "Vattenrådet delar vattenmyndighetens uppfattning att det krävs bättre ekonomiska styrmedel och finansiering av miljöåtgärder och att grundprincipen är att förorenare eller användare skall betala."
- **Ljusdals kommun:** "Länsstyrelsen borde i högre grad tilldelas resurser och ges i uppdrag att genomföra informations- och utbildningsinsatser samt dialoger med erfarenhetsutbyten."
- **Boliden Mineral AB:** "Det framgår ej av texten vilka krav som kan ställas på en verksamhetsutövare som har gällande tillstånd för sin verksamhet där verksamheten påverkar en vattenförekomst. Det är också oklart om det i framtiden kommer att gå att starta en ny eller utöka en befintlig verksamhet om det leder till viss ökad påverkan på en vattenförekomst. Dessa juridiska och praktiska frågor bör så snart som möjligt redas ut och informeras om till verksamhetsutövare."
- **Banverket:** "Vattenförvaltningsarbetet bör på ett tydligare sätt kopplas till de riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen."
- **Skogsindustrierna:** "Regelverket måste struktureras så att det går att förstå och använda av intressenter/verksamhetsutövare."
- **Boverket:** "Boverket konstaterar att det finns flera frågeställningar där det för tillfället råder oklarhet när det avser sambanden och kopplingen mellan lagsystemen och ansvarsområden."
- **Vägverket:** "För att förenkla och öka engagemanget för vattenfrågor på regional/lokal nivå tror vi att det kan vara bra att i information till oss lokala aktörer fokuserar på vad som är möjligt inom nuvarande lagstiftning och myndighetsorganisationer och bara kort beskriva den övergripande problematiken om vad som behöver förändras."
- **Räddningsverket:** "Uppgifter om vem som gör vad i åtgärdsarbetet och hur man har för avsikt att hantera motstående intressen samt koppling till klimatpåverkan och miljömålsarbetet bör också redovisas."
- **Riksantikvarieämbetet:** "Hur genomförandet av direktivet kopplar till miljömålsarbetet behöver förtydligas än mer i det fortsatta arbetet."

Statusklassning

Generellt upplevs det att det behövs tydligare information kring statusklassning av vattenförekomster. Flertalet anser att det är även viktigt att redovisa vilka data som ligger till grund för klassningen.

Urval av kommentarer:

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** "Gapet mellan aktuell status och god ekologisk status bör beskrivas på ett enkelt och tydligt sätt, för att kunna koppla en dålig status till nödvändiga åtgärder."
- **Ljusdals kommun:** "Vi saknar idag ett helhetsgrepp om sjöar och vattendrags status på kommunen."

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Boliden Mineral AB:** "En viktig del i klassningsarbetet är att visa vilka data som ligger till grund för klassningen samt vilka osäkerhetsfaktorer som finns."
- **Norra Skogsägarna:** "Det är ett stort pedagogiskt problem inom statusklassningen att förklara och göra begripligt hur och varför en vattenförekomst har bedömts till en viss statusklass. Därför är det mycket viktigt med bakgrundsinformation om varför en viss vattenförekomst klassats som den gjorts."
- **Svenskt Växtskydd:** "Det är mycket svårt för en utomstående att sätta sig in hur arbetet bedrivs och vilket faktaunderlag som finns som grund för statusklassificeringarna."
- **SCA Skog AB:** "Skall man få en förankring för vattenarbetet är det viktigt att alla kan förstå de olika delarna i processen som leder till statusklassningen."
- **Svenskt Vatten:** "Det är viktigt att vattenmyndigheterna under hösten 2008 öppet diskuterar en strategi för hur man ska hantera vattenförekomster som av olika skäl faktiskt aldrig kommer att kunna nå god status."
- **Korsnäs AB:** "Det faktum att framtagandet av klassningar för bland annat distriktets kustvatten försenats och fortfarande inte finns inlagda i Vattenkartan gör det också svårt att ta ställning till riktigheten i bedömningen som kommer att ligga till grund för kommande förvaltningsplaner."

Dataunderlag

Flertalet betonar vikten av ett bra dataunderlag inför det kommande arbetet.

Urval av kommentarer:

- **Skogsindustrierna:** "Dataunderlaget måste förbättras innan förvaltningsplan och åtgärdsprogram sammanställs."
- **Räddningsverket:** "Vattenmyndigheten måste vara tydlig om vattendistriktets behov av underlag och inom vilka områden, både för förvaltningsplanerna och i kommande åtgärdsprogram, statliga myndigheter, verksamhetsutövare och enskilda förväntas bidra med information."
- **Jernkontoret:** "Vi är oroliga för bristen på vattendata och kvaliteten på befintlig data, vilket har framgått på flera seminarier och under diskussioner med vattenmyndigheterna. Här krävs krafttag, för såväl insamling av vattendata som för bättre kvalitetssäkring och förutom ekonomiska medel som krävs för en utökad datainsamling bör man före det göra en ordentlig inventering över vilka data som finns, än en gång genom ett integrerat synsätt och ta med alla verksamhetsutövare som kan bidra."
- **Norra Skogsägarna:** "Under perioden bör en prioriterad uppgift för vattenförvaltningen vara att samla på sig bättre data om vattenförekomsterna inför nästa sex års cykel."
- **Skogsindustrierna:** "I första hand bör dataunderlaget förbättras innan bedömningar om tillstånd och åtgärder görs. Utbyte med våra grannländer för att få en samsyn i liknande miljöer föreslås också."
- **Korsnäs AB:** "Förordar att utnyttja den första vattenförvaltningscykeln till att ta fram och sammanställa kunskap om status och källor till påverkan så att rätt åtgärder kan göras under nästa förvaltningscykel."

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

- **Lantbrukarnas riksförbund (LRF):** "LRF är överens med Vattenmyndigheten om att det krävs mer och bättre data för en effektivare miljödataförvaltning.

Samarbete

Ett bättre samarbete mellan vattenmyndigheten, länsstyrelsen och berörda aktörer efterlyses i remissvaren.

Urval av kommentarer:

- **Jernkontoret:** "Verksamhetsutövare ska kunna delta såsom sakkunniga i alla arbets- och beslutfattande grupper inom vattenförvaltningen, inklusive vattendelegationerna."
- **Banverket:** "I framtiden skulle vi gärna se ett gemensamt råd med alla vattenmyndigheterna och de nationella aktörerna där frågor av generell karaktär behandlas."
- **Norra Skogsägarna:** "Norra Skogsägarna ser positivt på att det bildas en skoglig sektorsreferensgrupp."
- **Ljusdals kommun:** "Vi saknar ett bättre samarbete med länsstyrelsen där vi skulle vilja få kännedom om vad för slags data, inventeringar, undersökningar, m.m. som genomförts i deras regi."
- **Boliden Mineral AB:** "Vid framtagandet av åtgärdsprogram och förvaltningsplaner är det viktigt med ett gott samarbete (utöver de samråd som kommer att hållas) mellan verksamhetsutövare och vattenförvaltningen detta för att eventuella åtgärder skall vara bra förankrade samt att bästa möjliga teknik tillämpas."
- **Sundsvall kommun:** "På kommunnivå upplever vi att samordningen och samarbete kring insatser som görs av länsstyrelsen olika enheter behöver utvecklas."
- **Riksantikvarieämbetet:** "I framtagandet av kommande förvaltningsplaner och åtgärdsprogram för varje vattendistrikt är det av stor vikt att samråd hålls med kulturmiljöfunktionerna på länsstyrelserna."
- **Länsstyrelsen Dalarnas län:** "En väsentlig fråga som är bristfälligt belyst i remisserna är hur den regionala/lokala samverkan avses att/bör utformas för att initiera och "driva på" vattenförvaltningens åtgärdsarbete."
- **Skogsstyrelsen:** "Vi ser ett behov av en större informationssatsning till skogliga verksamhetsutövare då det gäller skogsbruk och vattenkvalitet, och i en sådan satsning vill vi gärna ha vattenmyndigheten som samarbetspartner."
- **Fiskeriverket:** "Samrådsprocessen med olika intressegrupper och andra myndigheter är en viktig del i detta arbete."
- **Korsnäs AB:** "En nära samverkan med vattenråd och vattenvårdsföreningar/-förbund är önskvärd i den fortsatta hanteringen för att befintlig kompetens ska kunna utnyttjas på bästa sätt."

Kommentarer från vattenmyndigheten:

Finansiering av åtgärder, ansvarsfördelning samt samordning av befintligt regelverk är viktiga frågor som det finns ett stort behov av att få klarlagda. Regeringen arbetar för närvarande med att ta fram direktiv för en utredning om avgiftssystem. Ett sådant system ska vara på plats senast 2010. Vattenmyndigheten ska även analysera graden av kostnadstäckningen för

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

vattentjänster kopplat till status, och en liknande analys ska göras vid utformningen av åtgärdsprogrammet.

När det gäller information så arbetar vattenmyndigheten med att nå ut till alla berörda intressen genom bland annat webbplats, nyhetsbrev, pressmeddelanden och andra informationsinsatser. Det är helt klart så att detta arbete kan ytterligare förbättras, och det är något vi kommer att prioritera under nästa år. Via vår databas VISS ska man kunna finna information om hur respektive vatten bedömts, avsikten är att man också ska kunna länka sig till de databaser som nyttjats i samband med bedömningen.

Kommunernas roll i vattenförvaltningen är betydelsefull, och där önskar vi att fler kommuner engagerar sig i vattenråden. Även mer deltagande i vattenråden från fler intressenter, som till exempel verksamhetsutövare. Vattenmyndigheten arbetar för att underlagsdata från fler källor ska kunna lagras hos nationella datavärdar och att det utses nationella datavärdskap för fler typer av dataunderlag.

Konkreta aktiviteter vattenmyndigheten ämnar genomföra:

- Kommunerna kommer att ingå som en särskild målgrupp i det fortsatta samrådsarbetet.
- Vattenmyndigheten skickar ett önskemål till Naturvårdsverket om att genomföra en interkalibrering inom EU och en sammanställning av hur de olika europeiska länderna arbetar.
- Tydligare information om statusklassning inklusive kartor kommer att finnas i förslag till förvaltningsplan för respektive vattendistrikt.
- Nationellt vattenforum kommer att genomföras nästa år, där samlas ledande aktörer från hela landet till gemensam information och erfarenhetsutbyte.

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

BILAGA 1

Inkomna remissvar (46 st) och webbenkåtsvar (4 st):

Kommuner (16 st):

Avesta kommun	Sandvikens kommun
Dorotea kommun	Strömsund kommun
Falu kommun	Sundsvall kommun
Hedemora kommun	Tierps kommun
Härnösand kommun	Timrå kommun
Malung-Sälens kommun	Vansbro kommun
Rättviks kommun	Vilhelmina kommun
Sala kommun	Östersunds kommun

Ljusdals kommun

Söderhamns kommun

Ovanåkers kommun

Bollnäs kommun

Gemensamt yttrande med Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråds remissvar.
Se nedan.

Länsstyrelser (3 st):

Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Västerbotten län
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Övriga myndigheter (11 st):

Banverket	Räddningsverket
Boverket	Sjöfartsverket
Fiskeriverket	Skogsstyrelsen
Jordbruksverket	Sveriges Geologiska Undersökning (SGU)
Naturvårdsverket	Vägverket Region Mitt
Riksantikvarieämbetet	

Branschorganisationer/industrier (10 st):

Boliden Mineral AB	Norra Skogsägarna
E.ON Vattenkraft Sverige AB	SCA Skog AB
Jernkontoret	Skogsindustrierna
Korsnäs aktiebolag	Svenskt Vatten
Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)	Svenskt Växtskydd

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Övriga (6 st):

Bengt-Olof Larsson

Håkan Åman

Kurt-Arne Öh ordf. Sollefteå fiskevårdsområde

Svenska Kryssarklubbens Eggegrundskrets

Vattenrådet för Norra Ångermanlands skogs- och kustvatten.

Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd

(Inkluderar *Ljusdals, Söderhamns, Ovanåkers* och *Bollnäs kommuners* synpunkter.)

Webbenkäter (4 st):

Anonym (kommun)

Anonym (privatperson)

Botniabanan AB

Sol Jan Rytting

Kontakt i detta ärende	Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post
Åke Bengtsson	Pumpbacksgatan 19 871 86 Härnösand	Nybrogatan 19 871 31 Härnösand	0611-349246	Åke.Bengtsson@y.lst.se

Vattenmyndigheten Bottenhavets vattendistrikt

Växel: 0611 – 34 90 00

www.vattenmyndigheterna.se

Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Växel: 0611 – 34 90 00

www.y.lst.se

Länsstyrelserna
